

Óli Jacobsen

Andrew Godtfred: UPPLIVDI FÓLKAAATKVØÐ- UNA Í ÍSLANDI OG KRÍGSLOK Í BRETLANDI

Andrew upplivdi nógv undir krígunum, men størsta hendingini var, tá ið hann giftist við Mia

3. partur

Mia og eg giftust í 1940. Vit bæði høvdu bara verið gift í 10 dagar, tá ið eg fór aftur at sigla. Tað var sum rímligt hesa tíðina ein stórus ampi hjá teimum, sum vóru heima.

Mia var dóttir Ingu og Gunnar Danielson, bæði ættaði úr Søldarfirði.

Gunnar var føddur í 1890 og bleiv ein kendur skipari. Upprunliga hevði hann ikki ætlað sær at fara til sjós. Hann fór ungur at smíða, men í 1907 var lítið av arbeiði við smíðing. Hann var tá biðin um at koma við Pilot, sum manglaði fólk. Hann helt seg kunna fara ein túr, men hesin túrur varð byrjanin til 34 ár til skips. Hann tók skiparaprógv í 1913.

Gunnar bleiv ein av okkara fremstu skiparum bæði sum veiðumaður og sum sjómaður.

Hann var allar sínar dagar ein litillátadur maður og plagdi at taka til: "Eg fór til skips og væntaði mær lítið, men fekk nógv, men mangur hevur væntað sær nógv og fingið lítið."

Gunnar starvaðist sum skipasýnismaður frá 1940 til hann fylti 70 ár í 1960. Hann doyði í 1969.

Mia var fødd 28. juli 1914. Árið eftir fluttu foreldrini úr Søldarfirði suður til Vágs. Tá var stórt og vaksandi virksemin í Vági, og Gunnar fekk skiparakjans í reiðaravirkinum hjá J. Dahl á Gørðunum. Gunnar var sonur D. J. Danielsen – gamla sýslumann – úr Søldarfirði. Sostatt var hann beiggi Victor Danielsen. Eitt systkinabarn var Dollin, kendur fyri hansara avgerandi leiklut í stríðnum fyri fólk í Congo. Hesin leiklutur er viðurkendur av útlenskum søgurfrøðingum. Tann seinasta viðurkenningin kom úr USA í farnu viku.

Eitt systkinabarn var Magnus á Kamarinum, abbi "tey á Kamarinum". Ein pápa-beiggi hansara var C. C. Danielsen, kendur postmeistari og sparikassastjóri.

Inga var úr Niðaragerði í Søldarfirði. Pápi hennara, Joen David, og beiggjar

hansara vóru hegnismenn til handverk, og vóru m.a. við til at byggja Vágs kirkju. Joen David hevði verið við til at byggja Sumbiar kirkju, og tað var tá, tað rann saman millum hann og mammu Ingu, Sunnivu Mariu Kjærbo, sum var úr Sumba. Tríggir av beiggjum Joen Davids fluttu til Vágs at búgva. Gunnar hevði mangar raskar sumbingar við sær til skips.

Fekk boð úr erva at fara á Føroya Banka

Tað er ein serliga áhugaverd søga um Gunnar. Hetta var í 1917, tá ið fleiri skip vórðu niðurskotin á Føroya Banka av týskum kavbátum.

Hesa tíðina lá Sunbeam við Gunnari sum skipara á Mykinesgrunninum. Hann vildi ikki fara út á Bankan, tí hann varð lýstur at vera vandaði av týskarum.

Men ein dagin gjørdi hann nakað, sum var púra skilaleyst sæð við mannaeygum. Gunnar bað menninar draga snørini inn fyrrapartin á degi. Teir settu segl og fóru at sigla út á Føroya Banka. Eftir vanligum metingum vóru tað óráð at fara av Mykinesgrunninum og út á Bankan í dagsljósi. Heldur skuldi dagurin verið brúktur at fáa meira av fiski, og síðan kundi verið siglt um náttina.

Gunnar hevði lagt seg í koyggjuna, men hann føldi á sær, at hann skuldi broyta kós. Hann fór upp og gav so boð um at broyta kósina tann vegin, hann hevði kent seg hava fingið boð um.

Sýnið var vánaligt, men sum teir sigla, koma teir beint á batin av Margrethu, sum var søkt á bankanum av týskarum. Báturin var um at søkka, tá ið Sunbeam kom fram á teir, og fleiri av monnunum vóru illa fyrir. Men teir vórðu allir bjargaðir.

Gunnar segði, at "tað, sum fekk meg at gera hetta fyrir meg heilt óvanliga hendan dagin, vóru bønirnar, sum vórðu sendar móti Himli av hesum neyðstøddu monnunum."

Góðan barndóm

Heimið hjá Ingu og Gunnari stóð altíð opið,

Andrew og Mia giftust í 1940.

har komu mong fólk á gátt.

Mia var næstelst av sjei systkjum, og hon hevði ein góðan og tryggan barndóm í heiminum í hugnaliga umhvørvinum á Skálabø saman við systkjunum Lenu, Gunnari, Trúgvu, Eigil, Ingolf og Elmar, sum doyði sum lítill smádrongur.

Miu vantaði hvørki hands-ella andsevni, og sum stór smágenta gekk hon út at hjálpa til í ymiskum húsum – serliga við at røra kakur. Hetta var áðrenn nútímans hentleikar vóru komnir.

Gunnar Danielsen, verfaðir Andrew

Eftir loknan skúla gekk Mia við posti. Tær báðar, hon og vinkonan listakvinnan Ruth Smith, býttu bygdina millum sín. Seinni fór hon at arbeiða í handlinum hjá Jaspuri Hjelm á Løghamri til hon fór á húsarhaldsskúla í Keypmannahavn. Aftaná fór hon at tæna hjá kenda bakameistarinum og kongaliga hofleverandørinum van Hauen, meðan eg gjørdi meg lidnan við skipsfóraraskúlan í Keypmannahavn.

Komin aftur til Vágs giftist vit bæði, og búðu í Tippinum næstu 30 árin. Børnini vóru Andrew, Gunnvør, Bergur og Bogi.

ÓJ: Abbin helt nógv av Gunnari

Vil sjálvur skoyta upp í, at eg minnst, hvussu abbi mín, Óla Jákup í Tjørnustovu, Norðragøtu, altíð rósti Gunnari sum skipara. Sum tað skiltist høvdu teir siglt saman í fleiri ár.

Var í 1966 saman við pápa mínum í Vági. Tá vitjaðu vit Gunnar. Hann greiddi frá, at hann eitt skifti hevði havt allar fimm beiggjarnar við sínum skipi. Umframt abba vóru teir Doreus, Eliesar, Johannes og Bernhard. Eisini var pápi teirra, Absalon, saman við teimum. Hetta sigur nakað um serlig viðurskifti teirra millum Gunnar og teir í Tjørnustovu. Men so kann ein eisini øtast við hugsanini um, hvussu stór vanlukka tað hevði verið, um teir gingu burtur. Tá hevði bara ein systir verið eftir.

Skipini í reiðarinum

Silver Spray var bygd í Hollandi í 1915. Jens av Reyni og Dánjal Jákup í Skipshandlinum